

Рис. 1. *Прямі іноземні інвестиції, в млн. дол. США*

Аналіз прямих інвестицій за країнами походження засвідчив, що приплив інвестицій в Україну йде з Кіпру – 24,4% від загальної суми інвестицій з найбільших країн-інвесторів України. На другому та третьому місці Нідерланди та Німеччина з 13,1% та 12,1% відповідно. Велика частка інвестицій з Кіпру пояснюється тим що, він є офшорною зоною. Український бізнес досить широко їх використовує, оскільки добросовісна сплата податків в Україні швидше виняток, ніж правило.

Отже, найвагомішими причинами низьких інвестиційних надходжень є:

- ризики, в першу чергу інвестор прагне отримати прибуток з вкладеного капіталу, проте у випадку України не може бути впевнений в хоча б поверненні коштів;
- корупція, як з боку понесення додаткових витрат з боку іноземного інвестора, так і загального стану в державі;
- конфлікт від Сходу країни як джерело додаткових ризиків в вигляді поширення війни на прилеглі території;
- прозорість, система надання дозволів як джерело створення перешкод для відкриття бізнесу, непрозорість законодавства, складність у оформленні підприємницької діяльності;
- відсутність державної підтримки малого та середнього бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Іноземні інвестиції із країн світу в економіці України [Електронний ресурс]– Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Новік А.Ю.

Аспірантка кафедри фінансів, НаУКМА

ЙМОВІРНІСНЕ МОДЕЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Міграція є результатом декількох чинників, які можуть бути персональними або ситуаційними. Останній включає фактори виштовхування (push-factors), притягування (pull-factors) та фактори втручання. Проте міграційні процеси є також результатом шансу, тобто випадковим чинником. Для виокремлення ефектів системних чинників від випадкових чинників, доцільно використовувати ймовірнісні моделі на противагу до детермінованих моделей. Ймовірнісна модель є математичним представленням випадкового явища. Величина, що описує спостереження, або набір спостережень, є

випадковою величиною, а розподіл випадкових величин є випадковим розподілом спостережень [1, 123].

Основні ймовірнісні моделі, які використовуються для дослідження міграційних процесів – це моделі ймовірності стану (state probability), що використовуються для розрахунку ймовірності перебування індивіда у певному регіоні, що має ряд основних ознак. Для визначення даної ймовірності застосовується модель Пуассона [1, 127]. Другою є модель ймовірності переходу (transition probability), яка використовується для розрахунку ймовірності переїзду індивіда в інший регіон з досягненням певного віку. Дана модель застосовується для розрахунку середнього віку мігрантів на певній території. Ймовірність переходу розраховується на основі логіт-моделі [1, 128]. Третьою є модель інтенсивності переходу (transition rate), яка полягає у використанні матриць інтенсивності. Дана модель використовується для визначення ймовірності переїзду індивіда з регіону i до конкретного регіону j [1, 130]. Великим значенням моделей ймовірностей є також їх використання при неповних даних.

Для визначення майбутньої ймовірнісної моделі варто відштовхуватись від очікуваних результатів. За сучасних умов нагальним є питання еміграції з України. Згідно з офіційною статистикою, більшість українців, що працюють за кордоном, є робітниками на будівництві, виробництві, домашньому господарстві. З іншого боку, відповідно до світових досліджень, мігрантами переважно є молоде працездатне населення з високою продуктивністю та освітою. Тому необхідним є дослідження ймовірності еміграції за певного рівня освіти, що дасть змогу визначити, яким є рівень відтоку людського капіталу з України.

Подібна модель була раніше запропонована дослідником Чен Х. Ю. Відповідно до теорії, ймовірність еміграції в розвинутій країні, з високим потенціалом та високим рівнем людського капіталу є набагато вищою за ймовірність еміграції людей з країни з нижчим рівнем людського капіталу [2, 879]. Чен запропонував ендегенізувати вірогідність міграції, зробивши її залежною від рівня людського капіталу в країні. В запропонованій економічній моделі ймовірність міграції може приймати лише два значення: низьке (або високе), якщо рівень людського капіталу в країні є нижчим (або вищим) за граничну величину. В роботі дослідника було виведено, що очікування про високу міграцію в майбутньому є стимулом для населення вкладання більших інвестицій у власну освіту, тим самим забезпечення збільшення кумулятивного людського капіталу, що врешті призводить до збільшення ймовірності міграції. Ці евристичні обґрунтування вказують, що очікування можуть сприяти зміні ситуації з випередженням [3].

Важливим є також розрахунок часу перебування емігрантів за кордоном. Необхідною є розробка ймовірнісної моделі, за допомогою якої можна буде визначити середній час перебування в іншій країні за певного віку та певних економічних умов. Для реалізації даної програми необхідним є дослідження попередніх років та пристосування їх до українських реалій.

Розробка ймовірнісних моделей сприятиме подальшим дослідженням в сфері міграції в Україні. За допомогою отриманих результатів можливим є визначення потенційного майбутнього українського населення в розрізі вікової структури мігрантів, потенційних регіонів (країн) призначення, величини та відтоку людського капіталу, та майбутній рівень економічного розвитку, що дасть змогу визначити

ефективну політику держави для регулювання міграції, ринку праці в цілому, та розробки освітніх програм.

Список використаних джерел:

1. Raymer James / International Migration in Europe: Data, Models and Estimates/ James Raymer, Frans Willekens. – England: John Wiley & Sons Ltd, 2008. – 385 P.
2. Garcon Manuel / On Some Endogenous Probability-Migration Models / Manuel Garcon, Josselin Garnier, Abdennebi Omrane. – Revue d'Économie Régionale & Urbaine 2013/5 (décembre). – P. 877-889.
3. Chen H. J. / International migration and economic growth: a source country perspective / Chen J. H. / Journal of Population Economics, Vol. 19, 2006. – P. 725-748.
4. Лук'яненко І. Г. Динамічні макроеконометричні моделі. Новий концептуальний підхід //К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія». – 2003.

Тези підготовлено в рамках фундаментального проекту кафедри фінансів Національного університету «Києво-Могилянська академія» на тему «Методологія та економіко-математичний інструментарій оцінки впливу тіньової економіки та дисбалансів на ринку праці на фінансову стабільність та економічне зростання в Україні».

Овчар В.О.

Студент 4 року навчання, НаУКМА

ЗБЕРЕГТИ ЧИ СКАСУВАТИ МОРАТОРІЙ НА ЕКСПОРТ ЛІСУ?

Україна посідає останнє місце в Європі за обсягом заготовленої деревини, проте позиціонує себе чи не найбільшим в Європі експортером кругляка. Тому саме це призводить до катастрофічної ситуації з масовою і неконтрольованою вирубкою лісів на Заході України.

Екологи стверджують, що за останні роки лісистість в Україні скоротилася щонайменше до 11%, тоді як офіційні джерела повідомляють, що вона становить 15,9% [1]. Президент України 7 липня 2105 року підписав законопроект №1362 який передбачає заборону (на 10 років) на вивезення за межі території України необроблених лісоматеріалів [2]. Головними аргументами на користь мораторію були екологічні проблеми через неконтрольовану вирубку та неефективне використання лісових масивів. На експорт йшов переважно кругляк за заниженою ціною.

Аргументи проти скасування мораторію:

1. Завдяки обробці кругляка в Україні тут залишатимуться й відходи від обробки дерева (40-50% від початкового кругляка), які є чудовою сировиною для плитного виробництва або для того ж спалювання і забезпечення енергетичної безпеки держави.

2. Запровадження мораторію потенційно зможе зменшити обсяги його вирубки в Україні приблизно на 40%. Це надзвичайно важливий аргумент, оскільки, згідно зі статистичними даними, безконтрольна вирубка лісів на заході України призвела до зменшення показника лісистості з 16% у 1996 р. до 11% у 2015 р. На підставі досліджень науковців УкрНДЛГА визначено нормативи оптимальної лісистості для України, що становить 20%. Для досягнення даного рівня лісистості в Україні наразі необхідно висадити нових дерев на території площею близько 2,5 млн. га. [3]

3. Обмеження експорту лісу позитивно впливає на розвиток вітчизняної економіки. Тоді як обсяг реалізації промислової продукції в Україні у січні - вересні 2016 р. зменшився на 4%, деревообробна промисловість продемонструвала приріст на 16%, меблева - на 15%, а паперова - на 5% до аналогічного періоду попереднього року.